

SOS mod Racisme

Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

Til: sox@uim.dk; lto@uim.dk; uim@uim.dk;

13. november 2017

Hørings svar fra SOS mod Racisme på:

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Nedsættelse af integrationsydelse og omlægning af dansktillæg)

Nederst i svaret er indkopieret: Hørings svar Fra SOS mod Racisme af 23. juli 2015 på L2, L3 og L7, idet vi heri har redegjort nærmere for, hvorfor vi finder den lave integrationsydelse diskriminerende og formålsløs.

1. Forringelse af satserne for Integrationsydelse med 3 %:

Grundlæggende finder vi at forslaget er usselt og fattigdomsskabende. Personer på inetegationsydelse får omkring halvdelen af det beløb en kontanthjælpsmodtager får, og det er ikke penge nok til at leve et værdigt liv, og til at den pågældende kan forsørge sig selv og sine børn. Når man så vil forringe denne halve kontanthjælpsydelse med 3%, er man langt ude. Og når man hævder, at det er fordi man vil tilskynde folk til at komme i arbejde hurtigst muligt, og samtidig vil bruge pengene på skatte- og afgiftslettelser og længere fængselsstraffe, bliver man nødt til at indse, at rigtig mange flygtninge reelt ikke har en mulighed for selv at finde et lønnet arbejde. Vi kan ikke se at Integrationsministeriet har gjort andet end at svinge pilsken over flygtningene, uden de reelt har mulighed for at komme i et lønnet job. Det kan føre til apati, depression og opgiven hos dem, det går ud over.

2. Forringelse af bonus for at have bestået Dansk Prøve 2 el. 3:

Oprindeligt var danskbonus 1500 kr om måneden, nu svarer den samlede bonus til 6000 kr på en gang. Det er en kraftig forringelse for mennesker, fra hvem man har taget "det lidet, som de dog har". For flygtningefamilier er det kun et led i en lang række af fattiggørelsesprojekter: lang "optjeningsstid" for at få del i børne- og ungedelser og børnecheck, og snart måske også kun børnecheck for de første børn. Personer der lider af en sygdom, som gør, at de ikke skønnes at kunne lære dansk på et tilstrækkeligt niveau, skal under disse ringe forhold deltage i danskundervisning og danskprøver og bevise deres uformåen, - før de evt. vil kunne blive tilkendt en bonus. Det stemmer ikke overens med pædagogiske principper, at man skal bevise sit nederlag!

3. Særlig bolus til personer i lønnet job:

Samtidig skal personer, som er i lønnet job, have 1500 kr om måneden i 6 måneder – svarende til den tidligere bonus, dog kun i et halvt år.

Vi har i de senere år haft virkelig mange tiggere, hjemløse og pantsamlere i Danmark! Det er uværdigt og en utrolig dårlig idé at give folk så mange økonomiske problemer, så de ikke kan stille deres sult, men må supplere med, hvad de kan hente af gratis mad i containere eller frivillighuse. Det er desuden næsten umuligt for kommunerne at anvise en bolig, som en flygtning

kan betale, og mange lever da også under ringe boligforhold og har ikke en selvstændig bolig, og må bruge en del på transportomkostninger.

De ringe levevilkår og det konstant store pres forårsaget af dårlig økonomi modvirker indlæringen af dansk og troen på, at man nok skal klare sig i det danske samfund.

Vi ser ikke forslaget som en tilskyndelse til flygtninge om at komme i beskæftigelse, men snarere som en bremse for flygtninges integration i Danmark både i og uden for arbejdsmarkedet. Forslaget marginaliserer en stor gruppe i Danmark i stedet for at integrere denne gruppe, som diskrimineres i forhold til kontanthjælpsmodtagerne. At en stor del af gruppen endvidere er for syge til at arbejde og ude af stand til at få et arbejde, gør det hele endnu værre.

SOS mod Racisme mener nu, som dengang vi svarede på lovforslag L2, L3 og L7 d. 23. juli 2015, at integrationsydelsen er diskriminerende, fattiggørende og marginaliserende, og at den bør erstattes af kontanthjælp. Vi har specificeret på hvilke måder, integrationsydelsen diskriminerer, i det tidligere høringsvar. Desuden, at der er brug for en ordentlig indsats fra regeringens side for med positive midler at hjælpe flygtninge i arbejde på et tidligt tidspunkt.

Det konkrete lovforslag bør trækkes tilbage eller stemmes ned.

Venlig hilsen,

For SOS mod Racisme, Anne Nielsen, Næstformand.

Bilag: Høringsvar på L2, L3 og L7 fra SOS mod Racisme:

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

HØRINGSSVAR PÅ L2, L3 OG L7 fra SOS mod Racisme

København d. 23. juli 2015

Til: Udlændinge-, Integrations og Boligministeriet, hoeringsvar@uibm.dk vedrørende L2
Beskæftigelsesministeriet, ydelser@sm.dk, chho@sm.dk og epi@sm.dk vedrørende L3
Skatteministeriet, juraogsamfundsøkonomi@skm.dk og mca@skm.dk vedrørende L7.

SOS mod Racisme har ikke fået sendt de tre hastefremsatte lovforslag: L2, L3 og L7 i høring. Vi har dog af egen drift skrevet høringsvar til lovforslagene, idet vores formål bl.a. er at bekæmpe den tilsigtede og utilsigtede diskrimination af indvandrere, flygtninge og etniske minoriteter i Danmark.

Vi har valgt at skrive et samlet svar, men med nogle detaljer for de enkelte forslag, da begrundelsen for diskriminationen i alle tre lovforslag ifølge høringsbrevene er den samme:

"Regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark. Samtidig ønsker regeringen at give nyttilkomne flygtninge og udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund".

SOS mod Racisme er imod alle tre fremsatte lovforslag og foreslår at de forkastes!

SOS mod Racisme finder:

A) at lovforslagene er diskriminerende,

B) at en rimelig kontanthjælpsydelse ikke vil udgøre en reel tiltrækningskraft på asylansøgere, og

C) at de lave ydelser, de mange restriktioner og diskriminationen som følger af lovforslagene vil øge fattigdom, klientgørelse, uselvstændighed, uværdighed og afmagtsfølelse hos flygtningefamilier og andre familier af dansk eller udenlandsk herkomst, inklusive børn og ældre.

D) Vi tror derimod, at det for de fleste flygtninge vil være af stor værdi og vil være en anerkendelse af dem som mennesker, hvis de får mulighed for arbejde og uddannelse i Danmark fra et tidligt tidspunkt. Vi går derfor kraftigt ind for, at man *med positive midler* gør, hvad man kan, for at flygtninge så hurtigt som muligt kommer i arbejde eller i uddannelse i Danmark.

A: Vedrørende diskrimination:

Ifølge *bemærkningerne til L2, side 13* kan det

"udledes af Menneskerettighedsdomstolens praksis, at en forskelsbehandling anses som diskriminerende, hvis den ikke er begrundet i objektive og relevante forskelle (saglighed), dvs. hvis den ikke forfølger et legitimt formål, og hvis der ikke er et rimeligt forhold mellem de midler, der anvendes, og det mål, der søges realiseret (proportionalitet)."

- 1) Vi finder **alle tre lovforslag** direkte diskriminerende ifølge deres fælles officielle begrundelse: Regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark", og dermed en overtrædelse af FN's Flygtningekonvention artikel 23, og af FN's Racediskriminationskonvention artikel 2, såvel som af Lov om etnisk ligebehandling artikel 3. Lovforslagene er udformet, så de især skal ramme nye flygtninge.
- 2) Vi finder **L2** direkte diskriminerende, da ny-ankendte flygtninge generelt ikke vil have haft mulighed for at bo eller arbejde i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år - også selv om den også vil ramme danskere og andre udlændinge, der har boet uden for Danmark i mere end 1 ud af de seneste 8 år.
- 3) Vi finder **L2** indirekte diskriminerende, da de danskere og udlændinge, som har boet i et andet EU/EØS-land, vil kunne lægge opholdstiden dér til opholdstiden i Danmark, dersom de har en arbejdstagerperiode på mindst ca. 10 uger efter ankomsten til Danmark, men flygtninge vil ikke have denne mulighed, da de ikke vil blive anerkendt som flygtninge i Danmark, hvis de kommer fra et andet EU/EØS-land.
"Efter forslaget gælder 7 års kravet heller ikke for danske statsborgere i det omfang, disse er omfattet af EUF-traktatens artikel 45 om arbejdskraftens frie bevægelighed eller artikel 49 om den frie etableringsret. Det betyder f.eks., at EU-borgere, herunder også danske statsborgere, der efter en periode i et andet EU-land, har opnået arbejdstagerstatus på det danske arbejdsmarked, vil kunne modtage uddannelses- eller kontanthjælp uanset det foreslåede opholdskrav i lov om aktiv socialpolitik. Ankestyrelsen fastslog i principafgørelse A-1-06, at opholdstid i et andet EU-land kunne sidestilles med opholdstid her i riget, hvis ansøgeren havde haft arbejde i Danmark efter ankomsten til Danmark. Hvis dette ikke var tilfældet, var den pågældende alene berettiget til den dagældende starthjælp. Det samme må antages at gælde den foreslåede integrationsydelse." (*Bemærkninger til L2, side 9*)
- 4) Vi finder **L2** indirekte diskriminerende, da en flygtning normalt først vil kunne bestå Dansk Prøve 2 efter 2-3 års danskuddannelse eller mere - og en del vil slet ikke kunne bestå den. Modsat en person, der er opvokset i Danmark, som efter 9 el. 10 års undervisningspligt kan opfylde kravet ved at have en afgangsprøve fra 9. eller 10. klasse med mindst karakteren 2 i

dansk, eller anden ligestillet eller højere eksamen, der kan udløse tilskuddet på 1.500 kr om måneden.

Selv om dette forslag officielt er stillet som et incitament for udlændinge til at lære dansk så hurtigt som muligt, er dets vigtigste afledte virkning og måske dets egentlige formål at gøre tilværelsen efter hjemkomsten til Danmark på "integrationsydelse + 1500 kr" nemmere for danskere, der har gennemgået grundskolen i Danmark, men haft fast bopæl uden for Danmark og EU/EØS i mere end 1 ud af de seneste 8 år. De kan tænke, at selv om de får mindre end kontanthjælpen, har flygtningene det endnu værre! Dermed er bestemmelsen reelt diskriminerende over for flygtninge og udlændinge, der ikke er vokset op i Danmark!

- 5) Vi finder **L2** direkte diskriminerende hvad angår manglende ret til ferie. Uden det mindste forsøg på begrundelse hedder det i bemærkningerne til L2: Integrationsydellesmodtagere vil ikke blive omfattet af reglerne om ret til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere. Denne direkte diskrimination skønnes at være formålsløs og direkte dyr idet den vil påføre samfundet merudgifter på 66 millioner kroner fra 2015 – 2019, og herefter godt 10 millioner kroner om året.
- 6) Vi finder **L2** meningsløs og indirekte diskriminerende over for de flygtninge og andre med handicap, der ifølge de nuværende regler om kontanthjælp ville være *aktivitetsparate men ikke arbejdsmarkedsparete*. Kontanthjælpsmodtagere, der kun er aktivitetsparate på grund af fysisk eller psykisk sygdom eller af andre årsager, kan få et *aktivitetstillæg*, men det kan modtagere af integrationsydelsen ikke efter det aktuelle lovforslag. Man vil således presse disse personer til at arbejde, selv om de reelt ikke kan arbejde, på grund af sygdom eller handicap. Der vil således også være tale om en overtrædelse af FN's handicapkonvention for de handicappede, som lovforslaget i øvrigt henviser til i forbindelse med sprogprøven.
- 7) Vi finder **L3** direkte diskriminerende over for flygtninge, der vil være berettiget til pension efter de nugældende regler, normalt ikke kan have opholdt sig i 4/5 af deres arbejdsdygtige alder i Danmark før flugten hertil. De ville typisk heller ikke kunne få overført en eventuel pensionsopsparing fra hjemlandet til Danmark (L3). Argumentet, som også gentages i indledningen til L3 om at "*Samtidig ønsker regeringen at give nytilkomne flygtninge og udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund*" er meningsløst når det drejer sig om personer, der kommer til Danmark, efter at have nået folkepensionsalderen. Kun unge mennesker når ikke at blive ramt af denne bestemmelse, når de når pensionsalderen.
- 8) **L7** er i sagens natur en form for direkte diskrimination, der rammer børn og børnefamilier. De særlige børnetilskud er netop beregnet på børnefamilier i særlige situationer, hvor der er et stort behov for det, som følge af eneforsørgerstatus, uddannelse, eller ved tvillinger eller trillinger.
Efter L7 kan man ikke få udbetalt den fulde børne- og ungeydelse og det fulde beløb af et eventuelt børnetilskud i de første to år. Flygtninge har ikke haft mulighed for lovligt at have folkeregisteradresse i Danmark i to år før de kom hertil og fik asyl, og præasylperioden tæller ikke med i de to år. Ydelsen kan endda siges at have en uproportional hård virkning netop på flygtningefamilier, da den rammer i en periode, hvor:
 - ingen af forældrene i flygtningefamilier formodes at have bestået Dansk prøve 2 endnu;
 - mulighederne for at finde arbejde er stærkt begrænsede af, at forældrene endnu ikke kan ret meget dansk eller har et netværk, der kan hjælpe dem i jobsøgningen, samt at de skal have pasningsmuligheder til deres børn;
 - de er i starten af deres etablering i Danmark. Her har flygtningefamilierne netop ekstra udgifter til at etablere sig med bl.a. udstyr til børnene (tøj/sko til dansk klima, cykler, senge osv.).

B: Vedrørende mindre ydelser som tiltrækningskraft -

kontanthjælpsydelse, pension og børne- og ungeydelse og børnetilskud:

Regeringen anfører, at den ringere behandling af flygtninge, hvad angår sociale ydelser, vil få asylansøgere til at søge til andre lande end Danmark. Regeringen har dog ikke godtgjort denne antagelse på nogen måde, det er et rent postulat.

SOS mod Racisme mener, at når syrere søger asyl i Danmark skyldes det ønsket om at overleve, hvilket der ikke er sikkerhed for under borgerkrigen i Syrien eller i flygtningelejrene i dets nabolande. Vores gæt er desuden, at destinationslandet kan være ret tilfældigt, at flygtningene ønsker at komme i arbejde frem for at få sociale ydelser, ligesom det er begrænset, hvilke mulige flugtruter, de reelt har.

Center for Udsatte Flygtninge under Dansk Flygtningehjælp skriver i et notat af 3. juli 2015:

”Der er begrænset viden om, hvad der gør, at flygtninge søger mod eller ender i bestemte lande. Det er et felt, som i sagens natur er vanskeligt at undersøge, ligesom flygtninges ruter i høj grad er præget af tilfældigheder. Den begrænsede forskning, der er lavet, peger på, at det særligt er tilstedeværelsen af sociale netværk, familie og diasporasamfund, der kan have betydning for, hvor flygtninge søger hen. Ligeledes har et overordnet billede af et land som fredeligt, demokratisk og velstående betydning. Der er ingen undersøgelser, hvor data underbygger en formodning om, at størrelse på forsørgelsesydelse har betydning for flygtninges destinationsland.”

Et resumé af pull-faktorer for syriske asylansøgere i UK, nævner følgende grunde til at syrerne har valgt UK: *Sophie Crafter, Joanne Collop, Laura Barker: Refugees and Asylum Seekers to the UK from Syria since 2011 (<http://www.rug.nl/frw/education/related/refugeesandasylumseekers.pdf>)*

- asylansøgere har ret til sundhedsydelser fra det nationale sundhedsvæsen, NHS også i præasylfasen
- asylansøgere kan have familie eller andet netværk i UK
- UK ses som et land, der overholder menneskerettighederne, inkl. lovgivning mod diskrimination, og gør det muligt at få sprogkurser, uddannelse og faglig uddannelse
- UK kan forbedre jobmulighederne ved at give flygtninge muligheder for uddannelse, hvilket kan lede til at flygtningen kan få en stabil økonomi gennem et arbejde
- UK er det land, der har ydet størst humanitær hjælp af EU landene til Syrien i 2010-2012.

I øvrigt mener SOS mod Racisme, at Danmark skal overholde Flygtningekonventionen, og tage sin del af flygtningene i verden, og forsøge at hjælpe dem til rette her på så god en måde som muligt, uden at diskriminere mod dem. Ud af verdens 60 millioner flygtninge inkl. de internt fordrevne, er det reelt ganske få flygtninge, der kommer til Danmark.

C: Vedrørende fattiggørelse:

Beregningerne fra Rockwool Fondens Forskningsenhed viste, at en flygtning ikke kunne klare sig med integrationsydelsen, selv ikke på et lavt budget uden transport og fritidsbeskæftigelse i. Ifølge Center for Udsatte Flygtninges beregninger har ikke-forsørgere et ringere budget med de nye ydelser end med de tidligere starthjælpsydelser, og en familie med to forsørgere har kun lidt mere end ved de tidligere starthjælpsydelser. For at flygtninge skal have råd til livsnødvendigheder, herunder medicin, må de søge om tilskud til selv den mindste udgift fra kommunen som enkeltydelser efter Serviceloven.

Dermed forventes de at blive i en klientrolle, hvor de konstant må søge kommunen om hjælp, frem for at kunne disponere over egne midler til at klare sig selv med.

For kommunerne medfører det et stort merarbejde med at vurdere behov og administrere enkeltydelser i de kommuner, som skal boligplacere og integrere flygtningene. Samtidig med besparelserne i kommunerne efter regeringsskiftet, skal kommunerne afsætte væsentlig flere penge

til modtagelse af flygtninge: dels til enkeltydelser, dels til at finde boliger, dels til administration af hele systemet.

D: Vedrørende arbejde:

Sidste del af formålet i lovforslaget synes at bygge på ordsproget: "Nød lærer nøgen kvinde at spinde". Vi mener dog ikke, at fattiggørelsen, som forslaget lægger op til, vil øge flygtningenes chancer for at få arbejde. Tværtimod mener vi at uddannelse, bolig, sprog, accept, anerkendelse, behandling af traumer og ikke-diskrimination, sammen med konkret arbejdsmarkedsrettet hjælp, er ting, der vil øge chancen for at flygtninge, der *kan* arbejde, også vil komme i arbejde i Danmark. Vi vil derfor foreslå, at man vurderer flygtninges uddannelser så hurtigt som muligt med henblik på evt. mulighed for praktik, løntilskudsjob og supplering/opgradering, så at flygtninge, der allerede har en uddannelse, kan få relevant arbejde med den i Danmark. Ligeledes vil mentorordninger og praktikordninger, isbryderordninger, og løntilskudsjob være positive tiltag.

At gøre tilværelsen i Danmark utålelig på offentlig hjælp for nytilkomne flygtninge er diskriminerende og uetisk og ikke nogen løsning. Over halvdelen af flygtningene formodes ikke at være arbejdsmarkedsparate, de vil ikke af den grund få et aktivitetsstillæg, og som udgangspunkt har de ikke fået en danskuddannelse endnu. På grund af manglende dansk sprog, netværk og uddannelsesvurdering og opfyldelse af uddannelseskraav, vil de have dårligere muligheder end andre for at få et arbejde.

Generelt om lovforslagene:

Regeringspartiet "Venstre" har før valget argumenteret for, at modtagerne af integrationsydelsen får samme takst som studerende på SU. Det er dog en sandhed med så store modifikationer, at det må siges at være helt forkert. De færreste studerende kan desuden leve af SU alene, men må supplere med studielån, erhvervsarbejde på deltid, eller på fuldtid i en del af ferien.

For de studerende er studiejobs en måde at opnå erhvervs erfaring på, og det kan lette deres adgang til et arbejde efter de har afsluttet deres uddannelse. De må tjene op til et vist beløb om året uden at blive trukket i SU. Desuden har de typisk mulighed for at rabat på transport, studieboøger, tandbehandling, en række forlystelser og kollegieboliger. Hvis en person på integrationsydelse derimod tager job ved siden af på deltid, vil indtægterne til dels blive modregnet i ydelsen, og de har ikke nogen af de anførte rabatter eller lånemuligheder. Typisk vil studerende desuden have familie og et netværk, som dels kan hjælpe med at skaffe studenterarbejde, dels evt. med et lån eller tilskud, eller de kan have mulighed for at bo hjemme i studietiden.

Satserne for de nye ydelser svarer til den uddannelseshjælp (efter Lov om aktiv socialpolitik), som unge under 30 år modtager i stedet for kontanthjælp. Dog er de dårlige/syge integrationsydelsesmodtagere meget ringere stillet. F.eks. kan uddannelseshjælpsmodtagere med visse psykiske diagnoser få et højere beløb, fordi man på baggrund af deres sygdom har antaget at de ikke vil være i stand til at arbejde. Ligeledes kan uddannelseshjælpsmodtagere, som ikke er jobparate, få et aktivitetsstillæg hvis de deltager i aktivering. Disse muligheder er der ikke i lovforslaget for integrationsydelsesmodtagere. Det betyder, at såvel jobparate som aktivitetsparate (der altså er defineret ved at de ikke er i stand til at varetage et job her og nu) vil få samme lave ydelse, uanset om det pga. deres fysiske eller psykiske tilstand er helt urealistisk at de kan arbejde. Man kan derfor tvivle på at den dårlige gruppe vil blive presset i arbejde af de lave ydelser. Lovforslaget diskriminerer altså også fysisk eller psykisk syge flygtninge, som reelt ikke kan komme i arbejde, i forhold til fysisk eller psykisk syge modtagere af uddannelseshjælp, der ikke kommer ind under de nye lovændringer.

Lovudkastene er samlet set udtryk for en utrolig nidkærhed i at behandle flygtninge så ringe som muligt, fattiggøre dem og gøre dem til sociale klienter, der skal kende Servicelovens bestemmelser om enkeltydelser mindst lige så godt som deres sagsbehandlere, for overhovedet at kunne overleve i Danmark.

Det er rigtigt, at hvis flygtningene hurtigere opnår fuldtids lønarbejde vil de få mulighed for at komme ud af denne blindgyde, så længe de har et arbejde. Men det kan være svært at få et fuldtidsarbejde uden at kunne ret meget dansk, og især for forsørgere kan det være svært at kombinere et fuldtidsarbejde med danskuddannelse og med at orientere sig i det danske samfund. De allerfleste flygtninge vil bruge meget af deres energi på at flytte ind og ud af midlertidige boliger, da det vil være umuligt for de fleste kommuner at finde permanente boliger til dem, som de kan betale, på grund af den lave integrationsydelse. Flytning og indretning af boliger og orientering i lokalområdet og evt. nye sagsbehandlere koster også både økonomi og psykiske ressourcer og arbejde for både flygtninge og kommuner.

Ingen af de anførte ting i det nye lovforslag kan antages at lette flygtningenes og den øvrige personkreds' vej til et arbejde i Danmark. Tværtimod medfører diskrimination og fattigdom typisk mindreværd, mindre overskud til jobsøgning og mindre mulighed for at koncentrere sig om dansk-uddannelsen. Fattigdommen medfører i sig selv eksklusion, og både fattigdom og udelukkelse vil øge afmagtsfølelse og følelsen af mindreværd – og mindske de pågældendes ressourcer til at finde et arbejde, et ståsted, et tilhørsforhold og en følelse af anerkendelse og accept i Danmark. Med fattigdommen følger ringe boligmuligheder, manglende sund kost, og manglende mulighed for deltagelse i samfundet og fritidsbeskæftigelse.

I lovforslaget nævnes nogle enkeltydelser der vil kunne komme på tale for modtagerne af integrationsydelser, fx tilskud til tandpleje. Det er dog spørgsmålet om en person overhovedet vil kunne udrede de første 600 kr, som han/hun skal betale af egen lomme, og om de personer, der ikke bliver fuldt ud kompenseret over denne grænse, overhovedet vil kunne betale de 35% af egenandelen.

Kommunerne, som skal stille boliger til rådighed for nyankomne flygtninge, påføres et stort og delvist umuligt merarbejde med at søge efter billige boliger – som sjældent findes, eller med at finde på midlertidige og dårlige løsninger, fx i form af bopæl på en campingplads uden for sæsonen, beboelsespavilloner, eller midlertidig placering af familier i værelser hos andre familier.

Endelig vil mange i persongruppen få store problemer med at forsøge at forstå den meget bureaukratiske lovgivning, de er omfattet af. Ikke kun er den lang og under kontinuerlig ændring, men de kommunalt ansatte og statsansatte, der skal administrere lovgivningen, skal også nå at sætte sig ind i den. Flygtningene må således regne med ofte at blive rådgivet forkert, idet der endnu ikke vil foreligge nye retningslinier og vejledninger for lovgivningen, når den træder i kraft.

Vedrørende L2:

For ikke at blive tolket som udtryk for direkte diskrimination, er L2, som er det mest omfattende og betydende af de tre lovforslag, formuleret, så at det omfatter personer, der ikke har boet sammenlagt mindst 7 af de seneste 8 år i Danmark. Her vil nogle personer dog være undtaget, nemlig danskere og EU-borgere som har været mindst 7 af de seneste 8 år i Danmark eller i et andet EU-land, og som kan karakteriseres som arbejdstagere, dvs. som har været i arbejde af mindst ca. 10 ugers varighed efter ankomsten til Danmark.

De personer og familier, der bliver ramt af de lavere ydelser end kontanthjælpen, og som ikke kommer i arbejde, vil være afhængige af de offentlige ydelser, de vil kunne modtage, hvad enten det drejer sig

om integrationsydelse, pension eller børne- og ungeydelse, børnetilskud, børnebidrag – samt diverse enkeltydelser.

Integrationsydelsen i 1999

Den første form for "integrationsydelse" eller "starthjælp" vi har haft i Danmark omfattede nye flygtninge under integrationsprogrammet i Integrationsloven af 1998. Ydelsen svarede til 65% af kontanthjælpen, og blev indført af den daværende SR-regering under Poul Nyrup Rasmussen IV. Den var i kraft i hele 1999, hvor den blev ophævet - formentlig fordi FN's flygtningeorganisation UNHCR varslede, at man fandt den diskriminerende over for flygtninge, og idet der blev forberedt en sag ved den europæiske menneskerettighedsdomstol. En anden effekt var fattiggørelse af familierne med indskrænkninger i deres levevilkår og dårligere muligheder for at deltage i samfundslivet, ligesom kommunerne var pålagt en stor administrativ byrde med tildeling af enkeltydelser og forsøg på at finde boliger, der kunne betales på starthjælpen. Derfor gjaldt loven kun et år, hvorefter diskriminationen af flygtninge ophørte, så de fik kontanthjælp ligesom andre i Danmark.

SR-regeringen konkluderede således i november 1999 i et notat fra Indenrigsministeriet:

"De foreløbige resultater af den sagsbaserede evaluering viste på den ene side, at det i vidt omfang er lykkedes for kommunerne at skaffe boliger til flygtningene, at udarbejde handlingsplaner og tilbyde danskundervisning inden for de i integrationsloven fastsatte frister.

På den anden side viste de foreløbige resultater af den sagsbaserede evaluering også, at kun få udlændinge omfattet af integrationsloven i efteråret 1999 var i ordinær understøttet beskæftigelse og havde arbejdsindkomst i august måned 1999. Desuden har udlændinge i vidt omfang modtaget hjælp i særlige tilfælde. Som følge heraf kan udlændinge have vanskeligere ved at deltage i det almindelige sociale samfundsliv. Det er dog for tidligt at vurdere, om der er sket en langsigtet forbedring af udlændinges beskæftigelsessituation så kort tid, efter at kommunerne har overtaget integrationsansvaret.

Med henblik på at give landets kommuner og nyankomne udlændinge de bedst mulige forudsætninger for det videre integrationsarbejde fremsatte indenrigsministeren den 8. december 1999 forslag til lov om ændring af lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven).

Lovforslagets hovedpunkter

Lovforslaget indebærer helt generelt, at introduktionsydelsen forhøjes, således at den svarer til ydelserne efter lov om aktiv socialpolitik. Desuden ændres en række af integrationslovens bestemmelser, således at de svarer til bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik."

<http://www.statensnet.dk/pligtarkiv/fremvis.pl?vaerkid=18656&reprid=0&filid=7&iarkiv=1>

Introduktionsydelse og starthjælp i 2002 - 2011

I 2002-2011 indførte VK-(O)-regeringen "introduktionsydelse og starthjælp". Denne gang blev den udformet, så den både var diskriminerende over for flygtninge og over for danskere og udlændinge der kom (tilbage) til Danmark efter ikke at have haft fast bopæl i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år. Der blev dog udbetalt børne- og ungeydelse og børnebidrag, hvis der var børn under 18 år, efter samme takster som hos andre familier, med undtagelse af den sidste del af regeringsperioden fra 2010 - 2011.

Årsagen til den anførte afgrænsning af modtagere af starthjælp/integrationsydelse var formentlig at undgå at Danmark blev indklaget for direkte diskrimination ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Men reelt var loven diskriminerende for flygtninge og for udlændinge uden for EU/EØS og Schweiz.

Effekten af starthjælpen er undersøgt i: *Starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse. Lars Højsgaard Andersen, Hans Hansen, Marie Louise Schultz-Nielsen, Torben Tranæs; Rockwool Fondens Forskningsenhed, Arbejdspapir no. 25, 2012.*

Effekten af denne udgave af starthjælpen var ikke, at de fleste flygtninge kom i arbejde, men at andelen, der var i arbejde 16 mdr. efter de havde fået asyl steg fra 8% i "kontanthjælpsgruppen" (dvs. dem der

fik kontanthjælp og var ankommet op til et år før starthjælpen trådte i kraft i 2002) til 14% i "starthjælpsgruppen" (dem der fik starthjælp og var ankommet i løbet af det første år efter starthjælpen trådte i kraft). Sagt på en anden måde: 92% af dem der fik kontanthjælp mod 86% af dem, der fik starthjælp, kom ikke i arbejde i løbet af det første knap halvandet år. Efter 52 måneder (4 år og 4 måneder) var andelen der havde fået asyl steget til 30% i kontanthjælpsgruppen og 42% i starthjælpsgruppen. De seneste måneder frem til opgørelsen steg beskæftigelsen for kontanthjælpsgruppen mere end for starthjælpsgruppen, hvilket ifølge forfatterne indikerer, at forskellen nok ikke vil blive ved at stige – men snarere indsnævres.

Undersøgelsen fandt sted i en periode med relativt lav og faldende ledighed, lidt lavere end den aktuelle ledighed, så det må fortsat formodes, at kun få flygtninge vil få et reelt lønarbejde de første mange år. Ledighedsprocenten af antal personer i arbejdsstyrken (AKU-ledighed) var i 4. kvartal 2002: 4,9%, 2003: 5,9%, 2004: 5,5%, 2005: 4,5 %, 2006: 3,9% og i 2007: 3,6%, mod 6,6% i 2014.

(www.statistikbanken.dk/statbank5a , tabel AKU123)

Når man så på den enkelte flygtning, der var ankommet lige efter starthjælpen blev indført i 2002 og ikke havde haft lønindkomst endnu, gjaldt det 69% de første 2 år, 57% de første 3 år og 54% de første 4 år. Når man så på flygtninge, der boede i parforhold, og hvor ingen i parret havde haft en lønindkomst, gjaldt det 56% de første 2 år, 43% de første 3 år og 35% de første 4 år.

Budgetberegningerne fra undersøgelsen viste, at de fleste flygtninge levede i stor fattigdom:

"Konklusionen er, at starthjælpsflygtningenes levevilkår præges af fattigdom. Når skat og husleje er betalt, står modtagere af starthjælp, uanset deres familiemæssige situation, således tilbage med et beløb, som gør det helt umuligt at betale udgifterne i et dansk standardbudget, også selvom budgettet som i arbejdspapiret tager udgangspunkt i priser i discountbutikker. Mere overraskende er det måske, at for visse familietyper, specielt enlige og familier som ikke opfylder 300 timers kravet, er rådighedsbeløbet så lavt at det end ikke rækker til et minimumsbudget hvor der intet – bogstaveligt talt nul kroner – bruges på transport og fritidsaktiviteter."

Den nu foreslåede integrationsydelse adskiller sig fra den tidligere ved andre takster og ved at der samtidig indføres optjeningstid for børneydelser. Desuden er den direkte diskriminerende derved, at man efter bestået Prøve i Dansk 2 eller et tilsvarende eller højere niveau, vil få et ekstra månedligt beløb på 1.500 kr – angiveligt for at ansøre flygtninge til at lære dansk hurtigt. Det betyder imidlertid, at danskere og udlændinge, der har bestået Folkeskolens afgangsprøve i dansk fra starten vil være berettigede til dette beløb, og det har langt de fleste, som har gennemført grundskolen i Danmark.

En del flygtninge vil ikke kunne bestå prøve i Dansk 2, og ikke få tilbudt en sådan undervisning af en sprogskole. Flygtninge bliver indplaceret af sprogskolen på en danskuddannelse på baggrund af deres forudsætninger. Personer der kommer til Danmark med ingen eller kort uddannelse, og som ikke kan læse det latinske alfabet, bliver indplaceret på Dansk uddannelse 1, hvor målet er at bestå prøve i Dansk 1. Det er yderst sjældent at personer med kort eller ingen uddannelse kan bestå en prøve i Dansk 2, i givet fald tager det mange år.

En del flygtninge vil være stærkt traumatiserede af krig, tortur, tab, voldsomme oplevelser under flugten og ophold i asyllejre i årevis. De kan af den grund have svært ved at koncentrere sig og lære dansk. Disse personer skal have deltaget i danskuddannelse og have gået op til eksamen i Dansk 2 uanset et evt. handicap, selv om et nederlag ved prøven måske vil forstærke den psykisk sygdom hos en traumatiseret flygtning. De kan dog i nogle tilfælde undtages for prøven og evt. uddannelsen ved en lægeerklæring, som de selv skal betale for.

Manglende ret til ferie

Det stress, som det at være i et nyt land, og som fattigdommen og eksklusionen forstærker, forstærkes yderligere af, at der i lovforslaget er indlagt endnu en diskrimination, nemlig den mulighed for at holde ferie, som kontanthjælpsmodtagere har efter 12 måneder på kontanthjælp. Uddannelsessøgende vil

typisk have ferie og undervisningsfri i løbet af uddannelsen. Der er ikke angivet nogen begrundelse for den manglende ret til ferie, og forslaget er formålsløst, og vil kun stresser personkredsen endnu mere.

Mens ret til ferie med løn, dvs. lomme penge pr. 1. juli 2015 er indført for au-pair piger, der har opholdstilladelse i Danmark, skal flygtninge og øvrige personer, der rammes af loven, åbenbart beordres til ikke at måtte tage ferie. Det er et eksempel på en nidkærhed der både er uhensigtsmæssig, og dyr for samfundet.

De beregnede merudgifter for kommunerne til danskuddannelse og aktivering i de perioder, hvor modtagerne ellers ville have kunnet holde ferie, er i bemærkningerne til lovforslaget 66 millioner kroner fra 2016-2019, og godt 10 millioner kroner årligt, når forslaget er fuldt indfaset !!!

Der er således tale om en merudgift, der kun har til hensigt at diskriminere og gøre tilværelsen mere utålelig for flygtninge og andre på integrationsydelse. Det er chikane under bælttestedet, som ikke burde forekomme i Danmark, det leder snarere tanker hen på forfølgelse af andre folkeslag i tidligere tider!

3.11 Ingen ret til ferie Forslaget om, at uddannelses- eller kontanthjælpsmodtagers ret til ferie ikke skal udvides til at omfatte integrationsydelsesmodtagere, skønnes at medføre merudgifter til aktivering i de uger, hvor modtagerne ville have afholdt ferie, hvis de havde haft ret til uddannelses- eller kontanthjælp.

Forslaget skønnes at medføre offentlige merudgifter til aktive beskæftigelsesrettede tilbud og danskuddannelse på 2,0 mio. kr. i 2016, 19,7 mio. kr. i 2017, 28,8 mio. kr. i 2018, 16,0 mio. kr. i 2019 og 10,4 mio. kr. årligt fuldt indfaset. De statslige udgiftsmæssige konsekvenser indarbejdes på finanslovens § 17.39.04. Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under integrationsprogrammet. (*Bemærkninger til Lovforslaget. stk. 3.11*).

Vedrørende L3:

Når det gælder optjeningsprincip vedr. folkepension, er en flygtning netop kommet til Danmark fra et andet land, og har typisk ikke haft fast bopæl i Danmark før. Herudover vil det for en flygtning typisk være umuligt at gøre krav på eller at få overført en eventuel pensionsopsparing fra det land, han/hun er flygtet fra til Danmark. Eller at dokumentere tidligere arbejdsforhold i hjemlandet, som typisk vil være præget af krig for at kræve en pension. Måske vil en sådan handling tilmed kunne medføre forfølgelse af flygtningens familie i hjemlandet. Blandt andet derfor er det urimeligt at "harmonisere" optjeningsprincippet med det for indvandrere i Danmark. Også UNHCR har tidligere udtalt, at der med optjeningsprincippet er tale om diskrimination af flygtningene i strid med Flygtningekonventionen.

Vedrørende L7:

L7 indfører et optjeningsprincip til børne- og ungeydelse og børnetilskud, som oprindeligt blev indført med et helt andet formål: *"Hensigten med indførelsen af optjeningsprincippet var, at beskæftigelses- og bopælsperioder skulle være tilbagelagt i Danmark, således at man kun opnår ret til ydelser, hvis man har en reel tilknytning til Danmark"*

Målet var først og fremmest at udelukke udenlandske lønmodtagere med kortvarigt, ofte sæsonbetonet arbejde fra at modtage disse ydelser. Når det gælder flygtningene, er det jo personer, som typisk vil få en varig tilknytning til Danmark.

Konsekvenserne af dette optjeningsprincip er, at flygtninge og andre i personkredsen ikke får disse ydelser det første halve år, 25% efter ½ år, 50% efter 1 år, 75% efter 1½ år og det fulde beløb først efter 2 år. Uanset om det er en familie, der har boet i Danmark i skiftende flygtningelejre igennem 14 år, før de til sidst har fået ophold efter § 7, 8 el. 9 i udlændingeloven, tæller disse år ikke med.

Optjeningsprincippet blev indført af VK(O)-regeringen og trådte i kraft 1. januar 2012, men flygtningene har været undtaget fra dette fra 1. januar 2013 under R-S-SF-regeringen, da dets konsekvens var en reel diskrimination af gruppen, og det i øvrigt ikke var formålet at stille denne

gruppe, hvoraf langt de fleste må formodes at få permanent ophold i Danmark, ringere økonomisk end andre. Men for de nye flygtninge på integrationsydelse, vil den økonomiske situation for en sådan børnefamilie uden fuld børnefamilieydelse og uden 1.500 kr om måneden for at have bestået Dansk prøve 2 de første to år, formentlig være endnu ringere end efter de tidligere former for integrationsydelse/starthjælp, som gjaldt i hhv. 1999 og i 2002-2011.

Lovforslaget vil muligvis medføre at flere flygtningebørn vil blive omsorgssvigtet, idet flere forældre vil bukke under for afmagt og depression, når de ikke kan få enderne til at nå sammen, ligesom der ikke er penge til fx briller til de børn, der har brug for det, og SFO og fritidsaktiviteter, som kan give barnet mulighed for et børneliv og integrere det blandt danske børn, og kan give det bedre muligheder for at lære dansk.

Børne- og ungeydelse udgør i 2015 i DKK: for 0-2 årige: 17.772; for 3-6 årige: 14.076; og for 7-17-årige: 11.076. Et sådant årligt beløb har større betydning, jo ringere indkomsten er. Hvad angår børnetilskud, er nogle kategorier rettet mod studerende, praktikanter og eneforsørgere. Blandt nye flygtninge ville en del være berettiget til hele dette tilskud, hvis de ikke havde fået pålagt optjeningsprincippet.

Konklusion:

Vi mener således, at de tre lovforslag bør trækkes tilbage eller forkastes, da de er diskriminerende på flere måder og ikke tjener noget reelt formål. Lovforslagene vil tværtimod sætte de nye flygtninge - og andre modtagere af integrationsydelsen - i en meget svær situation. De vil lide under fattigdommen og manglende mulighed for at klare tilværelsen selvstændigt, og det i en periode, hvor de stort set ikke har reelle muligheder for at få et lønnet arbejde.

Vi ser derimod meget gerne at man hjælper flygtninge og andre til at komme i arbejde eller uddannelse så hurtigt som muligt med positive midler.

For SOS mod Racisme,

Anne Nielsen, næstformand